

t. 117, s. 71

$$f(x) = \frac{2x - 1}{x + 1}$$

Määrittelyehto $x + 1 \neq 0$ eli $x \neq -1$

a)
$$f(x) = \frac{\cancel{x}(2 - \frac{1}{x})}{\cancel{x}(1 + \frac{1}{x})} = \frac{2 - \frac{1}{x}}{1 + \frac{1}{x}} \rightarrow \frac{2}{1} = 2, \text{ kun } x \rightarrow \infty \text{ tai } x \rightarrow -\infty$$

V: Funktion f arvot lähestyvät raja-arvoa 2.

b) Tutkitaan funktion kulkua derivaatan avulla:

$$f'(x) = \frac{2 \cdot (x + 1) - 1 \cdot (2x - 1)}{(x + 1)^2} = \frac{2x + 2 - 2x + 1}{(x + 1)^2}$$

$$f'(x) = \frac{3}{(x + 1)^2}$$

Parillinen potenssi aina ≥ 0 .

Derivaatta on määritelty ja positiivinen, kun $x \neq -1$.

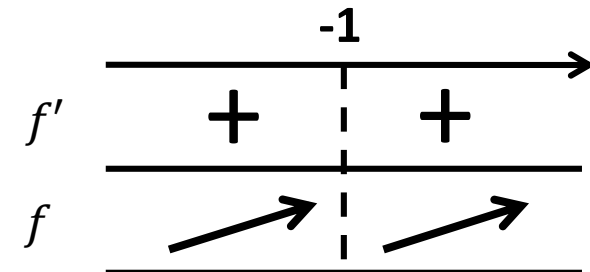
Funktio f on siis kasvava väleillä $]-\infty, -1[$ ja $]-1, \infty[$.

(Huom! Ei voida silti sanoa, että f on kasvava koko määrittelyjoukossaan.)

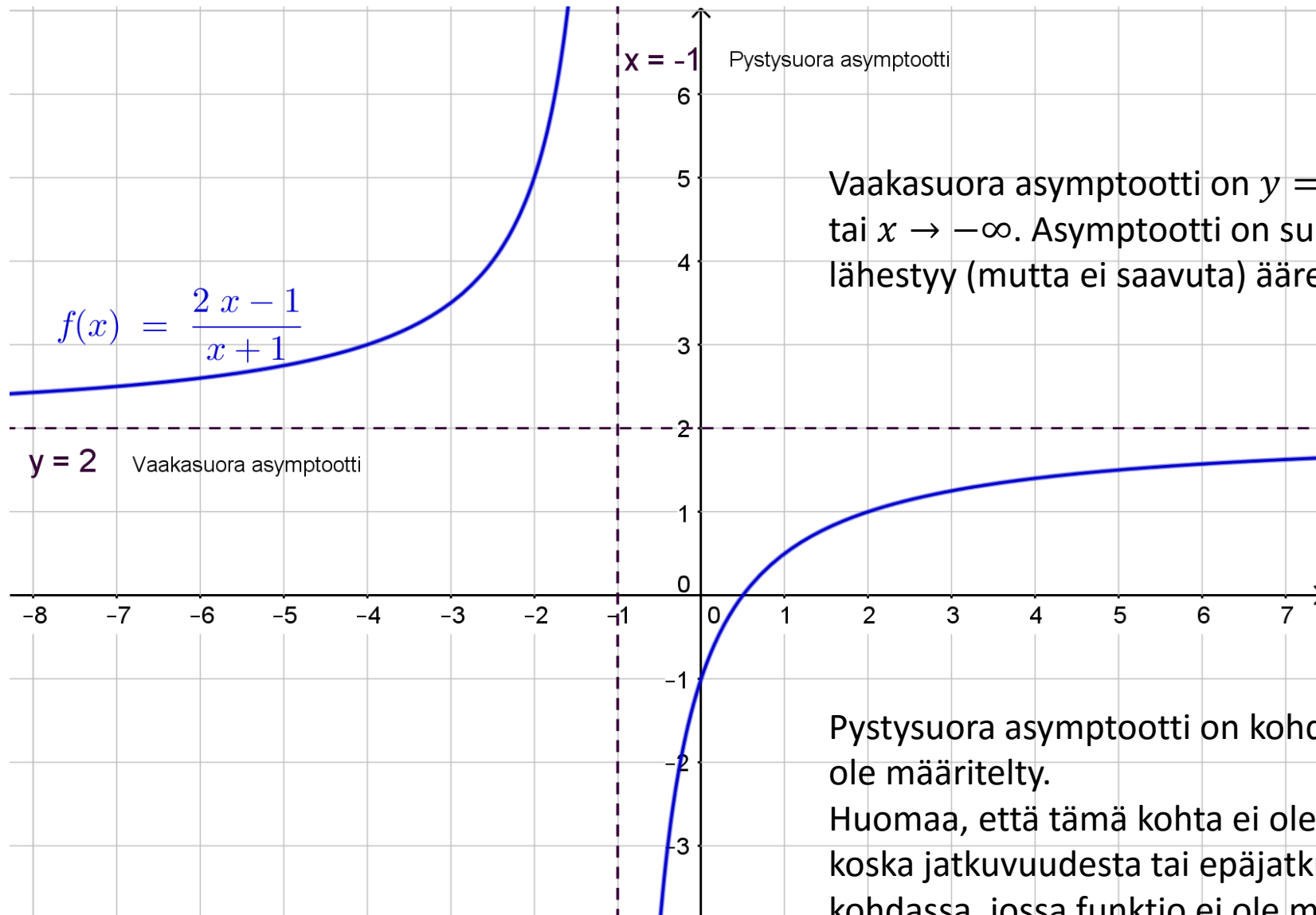
Funktio f ei ole missään vähenevä ja sillä ei ole ääriarvoja (koska derivaatalla ei ole nollakohtia).

$$D \frac{f}{g} = \frac{f'g - g'f}{g^2}$$

Kulkukaavio:

c)

Vaakasuora asymptootti on $y = 2$, koska $f(x) \rightarrow 2$, kun $x \rightarrow \infty$ tai $x \rightarrow -\infty$. Asymptootti on suora, jota funktion kuvaaja lähestyy (mutta ei saavuta) äärettömydessä.

Pystysuora asymptootti on kohdassa $x = -1$, jossa funktio f ei ole määritelty.

Huomaa, että tämä kohta ei ole funktion f epäjatkuvuuskohta, koska jatkuvuudesta tai epäjatkuvuudesta ei voida puhua kohdassa, jossa funktio ei ole määritelty.

Rationaalifunktiot, kuten f , ovat jatkuvia määrittelyjoukoissaan.